

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága
mint felülvizsgálati bíróság
Pfv.VI.22.166/2009/4.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Kelemen Balázs ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Dittrich József ügyvéd által képviselt I.r. és a Szóts Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Szóts József ügyvéd által képviselt II.r. alperesek ellen kártérítés iránt a Szekszárdi Városi Bíróságnál 27.P.20 457/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Tolna Megyei Bíróság 3.Pf.20 499/2009/2. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az I.r. alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

I n d o k o l á s :

A perben nem álló **V. Z.** 2006. május 20-án 23 óra 45 perc körüli időben a tulajdonát képező gépkocsival haladt a főútvonal 125/200 km szelvényében **P.** felől Sz. irányába, amikor elütötte a vele azonos forgalmi sávban elékerülő szarvasbikát. Az állat ennek következtében az úttest bal oldali sávjába került, ahol a Sz. felől **P.** irányába haladó **B. Zs.** által vezetett - a felperes tulajdonát képező - gépkocsival is ütközött. A baleset következtében a felperes gépkocsijában 1 652 304 forint kár keletkezett. Az útvonalon a baleset idejében vadveszélyt jelző közúti jelzőtábla nem volt kihelyezve. Az adott útszakaszon a **V. Z.** haladási iránya szerinti bal oldalon az I.r., a jobb oldalon a II.r. alperes vadászterülete található.

A felperes keresetében kérte elsődlegesen az alperesek egyetemleges, másodlagosan az I.r. alperes kizárólagos kötelezését a baleset következtében a gépkocsijában bekövetkezett 1 652 304 forint kár megtérítésére.

Az I.-II.r. alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az I.r. alperest a felperes részére 1 652 304 forint megfizetésére, ezt meghaladóan pedig a keresetet elutasította.

Az ítéletet azzal indokolta, hogy a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény (Vtv.) 75. §-ának (2) és (3) bekezdése alapján a vadászatra jogosult tartalmilag objektív felelősséggel tartozik azokért a károkért, amelyeket a vad a mezőgazdálkodáson és erdőgazdálkodáson kívüli területen okoz. Az ilyen károk elbírálása szempontjából az állat veszélyes üzemnek minősül és a perbeli esetben a vad gépkocsiban, azaz másik veszélyes üzemben okozott kárt. Önmagában a vad közúton való megjelenése még nem minősül a vadászatra jogosult fokozott veszéllyel járó tevékenysége körébe tartozó rendellenességnek, de a perbeli esetben az alperesek nem tettek eleget kármegelőzési kötelezettségüknek, mert a balesettel érintett útszakaszon a veszélyre figyelmeztető tábla nem került elhelyezésre. Ebből a mulasztásból eredően tehát fennáll a vadászatra jogosultak kártérítési felelőssége.

Kifejtette, hogy a felperes kárigényét a perben nem álló **V. Z.**-vel, vagy az ütközésben résztvevő állat vadászatra jogosultjával szemben együttesen is érvényesíthette volna. Az I.-II.r. alperesek tekintetében azonban nem volt megállapítható, hogy az állat melyik vadásztársaság területéről váltott ki, ezért annak volt ügydöntő jelentősége, hogy a tetemet a balesetet követően az I.r. alperes szállította el. Az I.r. alperest kötelezte ezért a felperes kárának a megtérítésére, míg a II.r. alperessel szemben a keresetet elutasította.

Az I.r. alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részét helybenhagyta.

Módosította az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását annyiban, hogy a jogvita elbírálása szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a vadat ki szállította el. Ebben a körben az a döntő, hogy melyik vadásztársaság területéről váltott ki a vad és ezt a szakértő oly módon állapította meg, hogy a Suzuki előtt az úttest bal oldaláról - az I.r. alperes vadászterülete felől - a jobb oldal felé haladt az állat. A szakvélemény szerint a gépjárművezetők közlekedési szabálysértést nem követtek el, megfelelően választották meg a haladási sebességet, és ez a megállapítás összhangban áll a rendőrség által lefolytatott eljárás eredményével.

A jogerős ítélettel szemben az I.r. alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát, vagy az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat meghozatalára utasítását.

Kérelme indokolásában kifejtette, hogy a jogerős döntés alapjául szolgáló szakértői vélemény elfogadhatatlan és megalapozatlan, ezért azt a tényállás megállapításánál mellőzni kellett volna. A szakértő önkényesen figyelmen kívül hagyta **V. Z.** tanúvallomását, amikor azt állapította meg, hogy a szarvas a gépkocsi menetiránya szerinti bal oldalról érkezett a forgalmi sávba és merőlegesen haladt át az úton. Az ezzel kapcsolatos felvetésre csak annyi magyarázatot tudott adni, hogy tudomása szerint a vad a kemény talajt nem szereti, ezért bizonyára minél rövidebb idő alatt el akarta hagyni az utat. Téves volt tehát a szakvélemény kiinduló pontja, így a szakértő az alapján téves következtetésekre jutott. Megállapítása a vadról készült fényképek alapján sem volt megerősíthető és ellentmond annak az a tény is, hogy a nagy mennyiségű vérszennyeződés a felperes gépkocsijának a menetiránya szerinti oldalon volt. A szakértő megállapítása a gépkocsi vezetője részéről történt észlelés távolsága tekintetében is eltért a tanú vallomásától, ezért a szakvélemény, a sebesség és az észlelés tekintetében sem fogadható el.

Az eljáró bíróságok azonban - a teljes iratanyagot figyelmen kívül hagyva - döntésüket kizárólag a szakvéleményre alapították, amivel megsértették a Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében foglaltakat. Helyes eljárás esetén a **V. Z.** által előadottakat kellett volna elfogadni, hiszen csak ő tudott róla, hogy a vad hol tartózkodott az úttesten akkor, amikor elütötte. Arra nézve, hogy a gépkocsivezetők követtek-e el közúti szabálysértést se a szakvélemény, se a rendőrségi eljárás nem lehet bizonyíték. A vezetők ugyanis a saját előadásuk szerint tompított fényszóróval haladtak 90 km/h sebességgel, ami igazolja a KRESZ szabályainak megsértését, hiszen ilyen világítás mellett a látási távolságuk lerövidült, azaz megfelelő távon belül nem tudták észlelni az úton felbukkanó akadályt. A baleset bekövetkeztének az oka tehát az volt, hogy mindkét járművezető úgymond vakon vezetett, így nem is mérlegelés kérdése, hanem tény az, hogy szabálysértést követtek el.

A baleset bekövetkeztének idején vadvédelmi, vadászati tevékenységet nem folytattak, a vad mindenféle, az I.r. alperes körébe tartozó közrehatástól függetlenül jelent meg az úton, így az nem minősíthető a fokozott veszéllyel járó tevékenységében bekövetkezett rendellenességnek. Az I.r. alperes ebből eredően a kár megtérítésére nem kötelezhető, a Ptk. 346. §-ának (1) és (2) bekezdésének rendelkezését kellett volna alkalmazni.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

Az I.r. alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet által a baleset bekövetkezte körében megállapított tényállást vitatta. A felülvizsgálati eljárás során azonban általában nincs helye felülmérlegelésnek, a bizonyítékok ismételt egybevetésének és értékelésének, erre csak a tényállás feltáratlan volta, vagy a mérlegelés körébe vont bizonyítékok nyilvánvalóan okszerűtlen, iratellenes, vagy logikai ellentmondásokat tartalmazó értékelése adhat alapot.

A jogerős ítélet a rendelkezésre álló rendőrségi iratok, a tanúk vallomása és a beszerzett igazságügyi szakértői vélemény megfelelő és aggálytalan értékelésével állapította meg a döntés alapjául szolgáló tényállást. Abban az esetben, ha a perben jelentős tény, vagy egyéb körülmény megállapításához olyan különleges szakértelem szükséges, amellyel a bíróság nem rendelkezik, szakértői véleményt kell beszerezni. A perbeli esetben gépjármű közlekedési, műszaki szakkérdések merültek fel, ezért a bíróság igazságügyi szakértői véleményt szerzett be. Az abban feltett kérdések megválaszolására sem a bíróság, sem az I.r. alperes vagy jogi képviselője nem rendelkezett a szükséges szakértelemmel, ezért önmagában az, hogy az I.r. alperesnek a szakértő megállapításaival kapcsolatosan aggályai merültek fel, nem alkalmasak a szakvélemény megalapozottságának a megkérdőjelezésére.

A szakértői vélemény nem volt homályos, hiányos, önmagával vagy más szakértő véleményével, illetve bizonyított tényekkel ellentmondó, annak kiegészítését, vagy más - a szakértő véleményét ellenőrző - szakvéleményt a felek sem kértek és maguk sem szereztek be, így nem merült fel olyan indok, amely alapján azt mellőzni lehetett volna.

A gépkocsivezetők esetleges szabályszegése körében jelentősége van annak, hogy a közlekedésrendészeti eljárást lefolytató hatóság sem állapította meg - az igazságügyi szakértői véleménnyel egybehangzóan - azt, hogy bármelyikük megszegte volna a közúti közlekedés szabályait. Az, aki éjszaka a megengedett legnagyobb sebességgel, vagy az alatt halad, tompított, országúti fényszóróval az országúton, a KRESZ szabályait még nem szegte meg és ebből a magatartásból eredően a felperes gépkocsiját vezető személy vagy **V. Z.** közrehatása sem állapítható meg. Helyesen vonta le tehát a jogerős ítélet azt a következtetést, hogy a gépkocsivezetők részéről - a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján - szabályszegés nem állapítható meg.

Helyesen értékelte a jogerős ítélet azt is, hogy az I.-II.r. alperesek megszegették a Vtv. 78. §-ának (4) bekezdésébe foglalt -

kár megelőzés körében fennálló - kötelezettségüket, akkor, amikor az adott útszakaszra a vadveszélyt jelző tábla kihelyezését nem kezdeményezték. Ez által a kár bekövetkezte az I.r. alperes fokozott veszéllyel járó tevékenysége körében bekövetkezett rendellenességre vezethető vissza, köteles tehát az I.r. alperes a kár megtérítésére.

Az I.r. alperesnek a vad ütközéskori helyzetével kapcsolatos aggályai a per elbírálása szempontjából közömbösek, mert ha a vad a baleset bekövetkeztekor nem olyan irányban haladt ahogyan azt a jogerős ítélet elfogadta, hanem a **V. Z.** által vezetett gépkocsi menetirányának megfelelő irányban, abból csak az a következtetés vonható le, hogy nem állapítható meg az, hogy a vad melyik alperes vadászterületéről váltott ki. Ennek a jogkövetkezménye azonban nem a kereset elutasítása, hanem a Ptk. 344. §-ának (1) bekezdésében foglaltak alkalmazása, azaz az I.-II.r. alperesek felelősségének egyetemleges megállapítása. A felperes keresete tehát az I.r. alperessel szemben ilyen módon is megalapozott és a Ptk. 337. §-ának (1) bekezdése alapján nem is köteles a követelését a II.r. alperessel szemben is érvényesíteni.

Mindezek értelmében nem volt megállapítható, hogy a jogerős ítéletben rögzített tényállás iratellenes lenne, vagy okszerűtlen következtetéseket tartalmazna, a mérlegelés ezért nem állt ellentétben a Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében foglaltakkal.

A Legfelsőbb Bíróság ezért - a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül meghozott határozatával - a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes ellenkérelmet nem terjesztett elő, így a felülvizsgálati eljárás során felszámítható költsége nem merült fel, ezért arról a Legfelsőbb Bíróság nem rendelkezett.

Budapest, 2010. augusztus 31.

Dr. Kollár Márta sk. a tanács elnöke, dr. Puskás Péter sk. előadó bíró, Tamáné dr. Nagy Erzsébet sk. bíró.

A kiadmány hiteléül:

bíróági írnok